Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005319

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любенко Роман Ярославович
2. Roman Lyubenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: С5

Назва наукової спеціальності: Соціологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціологія

Дата захисту: 05-10-2026

Спеціальність за освітою: Соціологія

Місце роботи здобувача: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16196

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 04.15.31, 04.21.41, 04.21.81

Тема дисертації:

1. Вимірювання суб'єктивної соціальної підтримки, доступної через сайти соціальних мереж та месенджери: розробка та перевірка валідності шкального інструменту

2. The perceived social support available via social networking sites and messengers: development of the measuring tool and its validation

Реферат/анотація:

1. Любенко Р. Я. Вимірювання суб'єктивної соціальної підтримки, доступної через сайти соціальних мереж та месенджери: розробка та перевірка валідності шкального інструменту. — Кваліфікаційна наукова праця на умовах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 05 «Соціальні науки, журналістика та інформація» за спеціальністю С5 «Соціологія» (С — Соціальні науки, журналістика та інформація). — Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ, 2026. У дисертації представлено шлях створення шкальної самозвітної міри соціальної підтримки, доступної через сайти соціальних мереж та месенджери, а також перевірку її валідності.Для першого було використано дані напівструктурованих глибинних інтерв'ю з активними користувачами/-ками сайтів соціальних мереж (ССМ); остання відбулася завдяки статистичному аналізу результатів анкетування понад чотирьохсот користувачів/-ок ССМ і месенджерів.У дисертації обґрунтовано тезу про те, що соціальна підтримка онлайн,

до якої належать соціальна підтримка, здобута завдяки користуванню сайтами соціальних мереж та месенджерами, має високу важливість у житті сучасної людини, а досвід користування соціальними онлайн-платформами значною мірою організований саме навколо обміну різними типами соціальної підтримки.Оскільки соціальна підтримка є провідним механізмом сприяння психічному благополуччю та захисту від впливу життєвих стресорів, ключовою є можливість у швидкий, простий та, найголовніше, валідний спосіб виміряти рівень соціальної підтримки, доступної через сайти соціальних мереж та месенджери, серед українців/-ок, особливо в контексті підвищеної «стресогенності» воєнного часу. Соціальна підтримка, доступна через сайти соціальних мереж та месенджери, була операціоналізована через медіум самозвітного інструменту, який складається з батареї однотипних тверджень про взаємодію з іншими користувачами/-ками ССМ та ММ.Нова шкала стосується лише соціальної підтримки, доступної через ці два типи онлайн-платформ, оскільки саме вони мають найбільшу в українськомовному онлайн-сегменті аудиторію, яка сумарно вимірюється десятками мільйонів.При цьому, задля можливості стисло посилатися на неї, нова міра також ідентифікується за скороченою назвою «Шкала суб'єктивної соціальної підтримки онлайн» (абревійовано Шкала ССПО). Мета створення та перевірки валідності шкали була реалізована шляхом проведення соціологічного дослідження змішаного дизайну.Спершу була проведена якісна стадія, що складалася з 20 напівструктурованих глибинних інтерв'ю з активними користувачами/-чками ССМ, які надали детальну картину сучасного досвіду українців/-ок у реалізації підтримувальної взаємодії онлайн.На основі інтерв'ю було сформульовано дванадцять тверджень зі стандартизованим віялом відповідей, призначених для оцінки рівня суб'єктивної соціальної підтримки, доступної через сайти соцмереж та месенджери.У кількісній стадії дослідження твердження новоствореної шкали стали частиною опитника, поширюваного онлайн, який отримав 406 валідних анкет. Відповіді на твердження нової шкали було використано для експлораторного та конфірматорного факторних аналізів, які показали, що дані відповідей на групу з дев'яти тверджень серед початкових дванадцяти демонструють достатньо ознак існування структури з двох латентних факторів. Адитивний індекс суб'єктивної соціальної підтримки онлайн, створений на базі відповідей на дев'ять тверджень, показав розподіл, близький до нормального, а шкала загалом — високу надійність. Індекс був протестований на монотонну взаємозалежність із валідизованими індексами загальної соціальної підтримки, суб'єктивного стресу та самооцінки й деякими параметрами користування сайтами соцмереж та месенджерами, зокрема середнім часом, проведеним сумарно на ССМ та в ММ, а також частотою певних подій, як-от публікація оновлень від імені персонального профілю, участь у приватних переписках, отримання одноклікових реакцій. Новий індекс продемонстрував статистично значущу пряму кореляцію з рівнем загальної суб'єктивної соціальної підтримки — хоча з низькою величиною ефекту, — а також з усіма аспектами користування ССМ та ММ, які вимірювалися в анкеті, зокрема середнім часом, витраченим сумарно на двох типах сервісів.Однак нова міра ССПО, на відміну від класичної MSPSS, не показала, як очікувалося, значущої кореляції з валідизованими мірами стресу та самооцінки, а також продемонструвала деякі неузгоджені з теорією та минулими дослідженнями ефекти під час перевірки взаємозв'язків між шкальними мірами за допомогою моделювання структурними рівняннями.Окрім того, низка методологічних обмежень, допущених у ході збору та аналізу даних, могла вплинути на надійність отриманих результатів. Ключові слова: соціальна підтримка, соціально-психологічна підтримка, соціальна підтримка онлайн, сайти соціальних мереж, месенджери, цифрові медіа, валідизація, психологічний добробут, суб'єктивне благополуччя, суб'єктивний стрес, самооцінка, самозвітне здоров'я, психічне здоров'я, Україна.

2. Lyubenko R. Y. The perceived social support available via social networking sites and messengers: development of the measuring tool and its validation. — Qualification scientific work submitted as a manuscript.□ PhD thesis to obtain the degree of Doctor of Philosophy in the Programme Subject Area C5 «Sociology» (C — Social Sciences, Journalism and Information). — National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2026. The dissertation describes the process of creating a self-reporting scale measure of social support available through social networking sites and messengers, and later checking its validity. For the former, data obtained from a series of in-depth interviews with active users of social networking sites (SNS) were used; the latter was achieved by

statistically analyzing the results of a survey of over 400 users of SNS and messengers. The thesis argues the premise that online social support, which includes social support obtained through using social networking sites and messengers, is very important in the lives of modern people, and the experience of using online social platforms is organized largely around the exchange of various types of social support. Since social support is a vital mechanism for promoting psychological well-being and protecting against life stressors, the ability to measure the level of social support available via social networking sites and instant messengers among Ukrainians in a quick, simple, and, most importantly, valid manner is key, especially in the context of the heightened stressfulness of wartime. Social support available via social networking sites and messengers was operationalized through a medium of a self-reporting instrument consisting of a battery of homogenous statements about interacting with other SNS and IM users. The new scale targets only the social support available via these two online platform types since they are the largest in the Ukrainian online segment, with the combined audience in the tens of millions. At the same time, in order to be able to refer to the new scale concisely, it is also referred to as “the Perceived Online Social Support Scale” (the POSS Scale for short). The goal of creating the scale and checking its validity was achieved by conducting a mixed-method sociological study. The qualitative stage came first; it entailed a series of 20 semi-structured in-depth interviews with active SNS users who provided a detailed picture of the modern Ukrainian experience of achieving supportive interaction online. Based on the interviews, twelve statements designed to assess the level of perceived social support available through social networking sites and messengers were formulated with a standardized set of responses. During the quantitative stage of the study, the newly created twelve statements had become part of a questionnaire, distributed online, which received 406 valid responses. The answers to the items of the new scale were used for exploratory and confirmatory factor analyses, which showed that the answer data for the group of nine out of the twelve original statements demonstrated sufficient evidence of fitting a model consisting of two latent factors. An additive index of perceived online social support, created by aggregating the responses to the nine statements, demonstrated an approximately normal distribution and the scale itself exhibited high reliability. The index was tested for monotonic interdependence with the validated indices of general social support, subjective stress, and self-esteem, as well as some parameters of social networking site and messenger usage, namely average time spent cumulatively on SNS and IM and the frequency of certain events, such as publishing updates from a personal profile, participating in private correspondence, and receiving one-click reactions. The new index demonstrated a statistically significant direct correlation with the level of the general perceived social support — albeit with a small effect size, — as well as with all the SNS and IM usage variables that were measured in the questionnaire, in particular, the average time spent cumulatively on the two types of services. However, the new POSS measure, unlike the classic MSPSS, failed to show statistically significant correlations with the validated measures of stress and self-esteem, and it also showed multiple effects that were inconsistent with the theory and past research when evaluating its relationship with other scale measures using structural equation modeling. Additionally, a number of methodological tradeoffs made in the course of gathering and analyzing the data could have impacted the reliability of the results. Keywords: social support, psychosocial support, online social support, social networking sites, instant messengers, digital media, validation, mental wellbeing, subjective wellbeing, subjective stress, self-esteem, self-reported health, mental health, Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Роман Любенко. «Вивчення соціальної підтримки на сайтах соціальних мереж: труднощі та актуальність». Наукові записки НаУКМА. Соціологія. Том 5, с. 39-49, 2022.
- Roman Lyubenko. Pros and cons of online social support exchange on social networking sites: a user's perspective. Studia Universitatis Babeş-Bolyai Sociologia. Vol 68(1), p. 103-125, 2023.
- Роман Любенко; Олена Пугачова. Ризики популяризації породжувального штучного інтелекту для дослідження сайтів соціальних мереж. Соціальні технології, актуальні проблеми теорії та практики. Випуск №100, с. 64-74, 2023.
- Любенко, Р. (2024). Вимірювання психологічного стану користувачів/-ок сайтів соціальних мереж і месенджерів за допомогою дослідницької онлайн платформи SurveyMonkey. У М.М. Слюсаревський, & С.Л. Чуніхіна (наукові редактори), Дослідження соціально-психологічного стану населення України в умовах війни: виклики для фахової спільноти (с. 38–44).
- Любенко, Р. (2025). Вимірювання суб'єктивної соціальної підтримки, доступної через сайти соціальних мереж та месенджери, як ключові платформи взаємодії українського суспільства. У Л. Малес, О. Вілкова, О. Іващенко, & А. Дейнеко (редактори), Проблеми розвитку соціологічної теорії: Воєнні виклики, суспільні реакції та концептуальні рефлексії. Матеріали XXII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми розвитку соціологічної теорії: Осмислення спротиву, солідарності та миробудування», 30 травня 2025 року (с. 152–155). Видавництво «Наукова столиця».
- Любенко, Р. (2025). Брак даних про аудиторію сайтів соцмереж в Україні як виклик для розуміння трансформації суспільства під час війни. У Російська війна проти України: трансформації соціальних інституцій та практик: збірник тез другої науково-практичної конференції (29–31 жовтня 2025 року, м. Київ) (с. 208 - 213).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0121U112229

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пугачова Олена Геннадіївна

2. Olena Pugachova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-1586-0306

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савченко Олена Вячеславівна
2. Olena Savchenko

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7069-7419

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дворник-Козачінська Марина Сергіївна
2. Maryna Dvornyk-Kozachinska

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1505-0169

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватна установа "Університет "Київська школа економіки"

Код за ЄДРПОУ: 40762332

Місцезнаходження: вул. Миколи Шпака, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мажак Ірина Михайлівна

2. Iryna Mazhak

Кваліфікація: к. соц. н., доцент, 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0190-0126

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусак Наталія Євгеніївна

2. Nataliia Husak

Кваліфікація: к. соц. н., доц., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7962-4099

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Паніотто Володимир Ілліч
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Паніотто Володимир Ілліч
Відповідальний за підготовку облікових документів	Басенко Олена Едуардівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна